

ระเบียบกรมปศุสัตว์

ว่าด้วยการทำลายหรือจัดการโดยวิธีอื่นซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ที่ถูกยึดหรืออายัดไว้

กรณีนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักร

พ.ศ. ๒๕๕๙

เพื่อให้การป้องกันและควบคุมความเสียหายอันเกิดจากโรคระบาดสัตว์ซึ่งมีสาเหตุ มาจากการนำเข้า ในราชอาณาจักรหรือนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์ที่เป็นโรคระบาดหรือสงสัยว่าเป็นโรคระบาด หรือสัตว์ หรือซากสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒ วรรคสอง และวรรคสาม (๒) ประกอบมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ อธิบดีกรมปศุสัตว์จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการทำลายหรือจัดการโดยวิธีอื่น ซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ที่ถูกยึดหรืออายัดไว้ กรณีนำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ระเบียบฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“สัตว์” หมายความว่า สัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“ซากสัตว์” หมายความว่า

(๑) ร่างกายหรือส่วนของร่างกายสัตว์ที่ตายแล้ว

(๒) สิ่งใด ๆ ที่ได้จากสัตว์ที่มีชีวิตหรือสัตว์ที่ตายแล้ว

(๓) อาหารสุกที่ทำ ประกอบ หรือปรุงจากซากสัตว์ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๔) สิ่งประดิษฐ์สำเร็จรูปที่ทำจากซากสัตว์ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“โรคระบาด” หมายความว่า โรคระบาดตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“พาหะของโรคระบาด” หมายความว่า พาหะของโรคระบาดตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“สัตว์ที่เป็นโรคระบาด” หมายความว่า สัตว์ที่ได้รับเชื้อโรคระบาดทั้งที่แสดงอาการ และไม่แสดงอาการ

“สัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด” หมายความว่า สัตว์ซึ่งไม่ปรากฏอาการของโรคระบาด แต่มีเชื้อโรคระบาดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้รับเชื้อโรคระบาดซึ่งอาจติดต่อคนหรือสัตว์อื่นได้

“ซากสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด” หมายความว่า

(๑) ซากสัตว์ที่มาจากสัตว์ที่เป็นโรคระบาดหรือสัตว์ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคระบาด หรือสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด หรือ

(๒) ซากสัตว์ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีเชื้อโรคระบาด เช่น ซากสัตว์มาจากแหล่งที่มีโรคระบาด หรือสงสัยว่ามีโรคระบาด หรือไม่ทราบแหล่งที่มา หรือไม่มีเอกสารรับรองสุขศาสตร์ซากสัตว์ จากหน่วยงานที่รับผิดชอบ หรือไม่มีหีบห่อที่ป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อโรคได้ เป็นต้น

“สัตว์แพทย์” หมายความว่า สัตว์แพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

“สารวัตร” หมายความว่า สารวัตรตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

ข้อ ๕ ให้สัตว์แพทย์ทำลายสัตว์หรือซากสัตว์ที่นำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรที่สารวัตรยึดหรืออายัดไว้ หรือจัดการโดยวิธีอื่นแก่สัตว์หรือซากสัตว์ที่มีลักษณะ ดังนี้

(๑) สัตว์ที่เป็นโรคระบาด หรือสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด

(๒) ซากสัตว์ที่เป็นพาหะโรคระบาด

(๓) สัตว์หรือซากสัตว์ที่นำเข้า หรือนำผ่านราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๑ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในกรณีที่มีวิธีการตรวจพิสูจน์ไม่อาจกระทำได้ง่าย หรือไม่คุ้มค่าในอันที่จะพิสูจน์ว่าสัตว์หรือซากสัตว์ดังกล่าวเป็นโรคระบาด หรือเป็นพาหะของโรคระบาด

หมวด ๑

การทำลายสัตว์ที่เป็นโรคระบาด หรือสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด

หรือสัตว์ที่นำเข้าหรือนำผ่านราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๑ หรือไม่ปฏิบัติตาม

มาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘

ในกรณีที่มีวิธีการตรวจพิสูจน์ไม่อาจกระทำได้ง่ายหรือไม่คุ้มค่าในอันที่จะพิสูจน์ว่าสัตว์ดังกล่าว

เป็นโรคระบาด หรือเป็นพาหะของโรคระบาด

ข้อ ๖ ให้สัตว์แพทย์ทำลายสัตว์ที่เป็นโรคระบาด หรือสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด หรือสัตว์ที่นำเข้า หรือนำผ่านราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๑ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในกรณีที่มีวิธีการตรวจพิสูจน์ไม่อาจกระทำได้ง่าย หรือไม่คุ้มค่าในอันที่จะพิสูจน์ว่าสัตว์ดังกล่าวเป็นโรคระบาด หรือเป็นพาหะของโรคระบาด โดยให้ปฏิบัติตามหลักการการุณยฆาตวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้สารเคมีให้สัตว์กิน ฉีด หรือสูดดมเข้าร่างกายสัตว์เพื่อให้สัตว์นั้นตายโดยไม่ทรมาน

(๒) ทำลายสัตว์ด้วยปืนชนิดยิงสัตว์โดยเฉพาะ ยิงสัตว์นั้นให้ตาย

(๓) ทำลายด้วยอาวุธปืนตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และสิ่งเทียมอาวุธปืน

(๔) กรณี นก ไก่ เป็ด ห่าน ใช้วิธีการตั้งคอให้สัตว์ตาย

(๕) ทำลายสัตว์ด้วยวิธีอื่นตามที่สัตวแพทย์กำหนด

ซากสัตว์ซึ่งได้จากการทำลายตามวรรคหนึ่ง ให้สัตวแพทย์ผู้ทำลายดำเนินการทำลายซากสัตว์นั้นตามวิธีการที่กำหนดไว้ในหมวด ๒ หรือดำเนินการตามหมวด ๓

หมวด ๒

การทำลายซากสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด หรือซากสัตว์ที่นำเข้า หรือนำผ่านราชอาณาจักร โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๑ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในกรณีที่มีวิธีการตรวจพิสูจน์ไม่อาจกระทำได้โดยง่าย หรือไม่คุ้มค่าในอันที่จะพิสูจน์ว่าซากสัตว์ดังกล่าวเป็นพาหะของโรคระบาด

ข้อ ๗ ให้สัตวแพทย์ทำลายซากสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด หรือซากสัตว์ที่นำเข้า หรือนำผ่านราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๓๑ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในกรณีที่มีวิธีการตรวจพิสูจน์ไม่อาจกระทำได้โดยง่าย หรือไม่คุ้มค่าในอันที่จะพิสูจน์ว่าซากสัตว์ดังกล่าวเป็นพาหะของโรคระบาด ดังนี้

(๑) ฝังซากสัตว์โดยให้ส่วนบนสุดของซากสัตว์อยู่ใต้ระดับผิวดินไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร และหากเป็นซากสัตว์ใหญ่ เช่น ช้าง ม้า โค กระบือ หรือซากสัตว์ที่มีจำนวนมาก ให้พูนดินกลบหลุมเหนือระดับผิวดินไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร และใช้สารเคมีที่สามารถทำลายเชื้อจุลินทรีย์หรือเชื้อโรคต่าง ๆ โดยการแช่ ราด หรือโรยที่ส่วนต่าง ๆ ของซากสัตว์นั้นจนทั่ว รวมถึงบริเวณปากหลุมที่ฝังซากสัตว์นั้นด้วย หรือ

(๒) ใช้ไฟเผาทำลายซากสัตว์นั้นให้ไหม้จนสิ้น หรือ

(๓) ใช้วิธีการทำลายซากสัตว์ด้วยวิธีอื่นตามที่สัตวแพทย์กำหนด

หมวด ๓

การจัดการโดยวิธีอื่น

ข้อ ๘ สัตว์ที่เป็นโรคระบาดหรือสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคระบาด ที่สัตวแพทย์พิจารณาแล้วเห็นว่าสามารถรักษาให้หายได้ ให้สัตวแพทย์ดำเนินการรักษาและดูแลให้สัตว์หายจากโรคระบาด โดยโรคระบาดดังกล่าวต้องไม่เป็นโรคระบาดร้ายแรงที่ส่งผลให้มีการแพร่ระบาดเป็นวงกว้าง หรือไม่มีผลกระทบต่อภาคธุรกิจปศุสัตว์ หรือไม่เป็นโรคร้ายแรงติดต่อกันได้ และเป็นไปตามนโยบายของกรมปศุสัตว์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย เมื่อสัตว์หายจากโรคระบาดหรือไม่เป็นพาหะของโรคระบาดแล้ว ให้ดำเนินการตามขั้นตอนกระบวนการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อ ๙ กรณีที่สัตวแพทย์พิจารณาแล้วเห็นว่า ซากสัตว์ที่ได้จากการทำลายสัตว์ตามข้อ ๖ หรือซากสัตว์ที่จะต้องทำลายตามข้อ ๗ นั้น ซากสัตว์ดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วนยังมีคุณค่าสามารถนำซากสัตว์ดังกล่าวไปบริโภคหรือใช้ประโยชน์ได้โดยปลอดภัย ก็ให้แจ้งเจ้าของหรือนำเข้าหรือนำผ่านสัตว์หรือซากสัตว์ทราบและให้ดำเนินการตามวิธีการที่กรมปศุสัตว์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด รวมทั้งการนำซากสัตว์นั้นไปเป็นอาหารเลี้ยงสัตว์ สำหรับซากสัตว์ส่วนที่ไม่ต้องการให้ทำลายเสียให้สิ้นตามวิธีการในข้อ ๗

หมวด ๔
การทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรค

ข้อ ๑๐ ให้สัตวแพทย์จัดให้มีการทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรคที่อุปกรณ์เครื่องมือ บริเวณที่ปฏิบัติการทำลายสัตว์หรือซากสัตว์ หรือการจัดการโดยวิธีอื่น ตามความในหมวด ๑ หมวด ๒ และหมวด ๓ เพื่อเป็นการกำจัดเชื้อโรคในสิ่งแวดล้อม

หมวด ๕
ค่าใช้จ่าย

ข้อ ๑๑ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการตรวจโรค การรักษาและดูแลสัตว์ การเก็บรักษาซากสัตว์ หรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการยึด การอายัด การทำลายสัตว์หรือซากสัตว์ตามระเบียบนี้ ให้เจ้าของ ผู้นำเข้าหรือนำผ่านสัตว์หรือซากสัตว์เป็นผู้รับผิดชอบทั้งสิ้น

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙

ยุทธ หรินทรานนท์
อธิบดีกรมปศุสัตว์